

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 6. december 2021
Kontor: Formueretskontoret
Sagsbeh: Victor Granslev Christof-
fersen
Sagsnr.: 2021-0030-6877
Dok.: 2208981

Besvarelse af spørgsmål nr. 203 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 203 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 9. november 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Nick Hækkerup

/

Louise Black Mogensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 203 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, om gæld til det offentlige med hensyn til sagsomkostninger i straffesager, bøder, offerbidrag, kontrolafgifter til trafikskoler og parkeringsafgifter forældes i medfør af kapitel 7 i forældelsesloven eller anden lovgivning, og i forlængelse heraf oplyse, hvor mange kriminelle, der har fået slettet deres gæld til politiet de seneste 10 år uden at betale?”

Svar:

1. Dansk rets almindelige regler om forældelse af fordringer er fastsat i forældelsesloven. Loven finder anvendelse i det omfang, der ikke er fastsat særlige regler om forældelse af fordringer i anden lovgivning.

Sagsomkostninger i straffesager, offerbidrag, kontrolafgifter til trafikskoler og parkeringsafgifter er omfattet af forældelseslovens regler om forældelse, herunder forældelseslovens kapitel 7.

Den almindelige forældelsesfrist for fordringer er 3 år, jf. forældelseslovens § 3, stk. 1. Efter lovens § 5, stk. 1, nr. 3, er forældelsesfristen dog 10 år, når fordringens eksistens og størrelse er anerkendt skriftligt eller fastslået ved forlig, dom, betalingspåkrav påtegnet af fogedretten eller anden bindende afgørelse. Hvis fordringens eksistens og størrelse er fastslået ved dom, skal dommen fastslå både skyldgrund og skyldens størrelse.

Forældelsesfristen regnes fra det tidligste tidspunkt, til hvilket fordringshaveren kunne kræve at få fordringen opfyldt, jf. forældelseslovens § 2, stk. 1.

2. Straffelovens § 97 a indeholder reglerne om forældelse af bødestraf.

Bødestraf, der ikke overstiger 10.000 kr., forældes efter 5 år, medmindre der forinden er indgivet anmodning om udlæg, jf. stk. 1, nr. 1. Bødestraf, der overstiger 10.000 kr., forældes efter 10 år, medmindre der forinden er indgivet anmodning om udlæg, jf. nr. 2.

Forældelsesfristerne regnes fra det tidspunkt, hvor afgørelsen om bødestraf efter lovgivningens almindelige regler kan fuldbyrdes, jf. stk. 3, 1. pkt.

I fristerne medregnes ikke den tid, i hvilken fuldbyrdelse er udsat ved betinget dom eller betinget benådning, jf. stk. 3, 2. pkt.

3. I forhold til den del af spørgsmålet, der vedrører antallet af kriminelle, som har fået slettet deres gæld til politiet, har Justitsministeriet indhentet et bidrag fra Skatteministeriet, der har indhentet bidrag til svar fra Gældsstyrelsen, som oplyser følgende:

”Gæld til det offentlige, der er under inddrivelse hos Gældsstyrelsen, forældes i henhold til reglerne i forældelsesloven kombineret med særlige forældelsesregler i gældsinddrivelseslovens § 18 a.

For gæld vedrørende sagsomkostninger i straffesager, bøder, offerbidrag, kontrolafgifter til trafikkselskaber og parkeringsafgifter, der var modtaget til inddrivelse den 19. november 2015 eller modtages til inddrivelse derefter, er forældelsen udskudt, idet forældelsesfristen tidligst regnes fra den 20. november 2021¹. Dog forældes gælden tidligst 3 år efter, gælden er modtaget til inddrivelse.

Gæld vedrørende strafferetlige bøder følger forældelsesfristerne i straffelovens § 97 a på 5 og 10 år.

For anden gæld end bøder er forældelsesfristen 3 år, når denne gæld modtages til inddrivelse i inddrivelsessystemet PSRM. For anden gæld end bøder, der modtages til inddrivelse i andre inddrivelsessystemer end PSRM, følger forældelsesfristerne reglerne i forældelsesloven.

Gældsstyrelsen kan ikke udsøge data fra før idriftsættelsen af EFI/DMI² i efteråret 2013.

Den største afskrivning fandt sted i 2015, hvor Gældsstyrelsen på baggrund af nedlukningen af det gamle inddrivelsessystem

¹ I forlængelse af suspenderingen af den automatiserede inddrivelse i EFI i efteråret 2015 blev der vedtaget en lov om udskydelse af forældelse af fordringer under inddrivelse, således at disse fordringer ikke kunne forældes for tidligst i november 2021. Oprydningsarbejdet i gældsposterne viste sig imidlertid at være væsentligt mere omfattende og komplekst end forudsat. Folketinget vedtog på den baggrund i 2020 en datalovpakke, som understøtter en effektiv oprydning i gældsposterne og samtidig forlænger forældelsesudskydelsen til 2024.

² Et Fælles Inddrivelsessystem (EFI)/DebitorMotor til Inddrivelse (DMI)

(EFI) begyndte at undersøge, hvor stor en del af gælden til det offentlige, der var ramt af forældelse.

Grundet Gældsstyrelsens interne prioritering af visse typer af gæld i forbindelse med oprydning i gældsposter med tvivl om retskraft mv. efter nedlukningen af den automatiserede inddrivelse i inddrivelsessystemet EFI i 2015, vil man i enkelte år se større afskrivningsmængder end i andre år. Dette gør sig eksempelvis gældende i 2019, hvor Gældsstyrelsen gennemgik en stor pulje af gæld til det offentlige, herunder sagsomkostninger til politi med henblik på at kunne konvertere dem til det nye inddrivelsessystem PSRM.

Fra 2014 til og med oktober 2020 er der, som følge af forældelse, afskrevet ca. 9.600 gældsposter til en værdi af i alt knap 164 mio. kr. i sagsomkostninger til politiet, *jf. tabel 1*. Når politiet oversender fordringer til Gældsstyrelsen mhp. inddrivelse, fremgår det ikke, hvilken type forseelse der er tale om. Dette gør sig gældende for bødekrav såvel som krav om offerbidrag. Gældsstyrelsen har således ikke oplysninger om, hvorvidt bødekrav og offerbidrag stammer fra kriminelle forhold, hvorfor der alene oplyses om afskrevne sagsomkostninger i straffesager til politiet.

Tabel 1. Afskrivninger af sagsomkostninger i straffesager fra politiet som følge af forældelse opgjort pr. år fra 2014-2020

År	Antal afskrevne fordringer pga. forældelse	Antal skyldnere	Samlet beløb (mio. kr.)
2014	2.177	1.373	27,9
2015	1.970	1.252	44,7
2016	720	439	20,6
2017	304	234	8,6
2018	280	202	8,2
2019	2.823	1.697	33,8
2020	1.348	643	19,9
Total	9.622	-	163,7

Kilde: Gældsstyrelsen.

Anm.: Sumafvigelser i totaler skyldes afrunding. Da samme skyldner kan have flere fordringer til inddrivelse, vil samme skyldner kunne optræde på flere år, men kun en gang i det samme år. Som følge heraf kan der ikke beregnes en samlet total ift. antallet af skyldnere på tværs af årene. En skyldner kan have flere sagsomkostninger end de fordringer, der er afskrevet som følge af forældelse.”